

Koulutuslautakunta	§ 93	28.10.2014
Kaupunginhallitus	§ 445	10.11.2014

Lausunto toisen asteen koulutuksen järjestämisverkkoa koskevasta lakiuudistuksesta

709/03.01.00/2014

Koulutuslautakunta 28.10.2014 § 93

Sivistystoimenjohtaja Irmeli Myllymäki

Lukion, ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen sekä vapaan sivistystyön rakenteita tiivistetään ja rahoitusta uudistetaan vuosina 2014 - 2016. Koulutuksen järjestämisluvut uudistetaan vuodesta 2017 lukien.

Hallituksen sivistyspoliittisen ministerityöryhmä on hyväksynyt lukion, ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen rakenneuudistuksen suuntaviivat. Suuntaviivojen pohjalta valmistelu järjestäjäverkkoa koskeva lakiluonnos on lähetetty lausuntokierrokselle, joka päättyy 17.11.2014.

Ministeriön järjestämässä infotilaisuudessa järjestämisluvalle esitettiin seuraavia kriteereitä:

- Koulutuksen tarve (riittävä väestö- ja opiskelijapohja)
- Taloudelliset edellytykset (koulutuksen järjestäminen laadukkaasti ja tuloksellisesti valtion ja kunnan rahoituksella, vakavaraisuus, muutostilanteiden kestäminen, opiskelijamäärän vakaus)
- Ammatilliset edellytykset (opetuksen laatutekijät, tilat ja välineet, henkilöstö)

Hallituksen esitys on luettavissa sähköisessä kokoushallinnassa.

Lain voimaan tullessa ministeriö antaa tarkemmat hakuohjeet tammikuussa ja hakemus järjestämisluvasta tulee jättää elokuun loppuun mennessä 2015.

SIVISTYSTOIMENJOHTAJA:

Koskien hallituksen esitystä lukiolain muuttamisesta koulutuslautakunta esittää lausuntonaan seuraavaa:

Uudistuksen tavoitteena on toisen asteen järjestämisverkon tiivistäminen ja koulutuksen ohjaaminen nykyistä selvästi suurempiin oppilaitoksiin. Pohjalla on vahva näkemys siitä, että suuri koulutuksen järjestäjä toimii taloudellisesti tehokkaammin ja kestävämmän ja myös opetuksen laadun kehittämistä perustellaan suuremmalla oppilaitoskoolla. Tämä perustelu ei pohjaudu tutkimukselliseen näyttöön eikä viime vuosien vertailut lukiokoulutuksen tuloksellisuudessa tai taloudellisessa tehokkuudessa myöskään tue päätelmää.

Koulutuslautakunta näkee, että esityksessä mainitut kriteerit, kuten riittävä opiskelijapohja ja opiskelijamäärän vakaus, taloudelliset edellytykset ja toiminnan turvaaminen muutostilanteissa sekä opetuksen laatutekijät ovat hyviä ja asiallisia. Koulutuslautakunta ei kuitenkaan voi hyväksyä sitä, että esityksen perusteluissa toistamiseen korostettu opetuksen järjestäjän suuri koko ja yhtä kuntaa laajempi alue automaattisesti helpottaisi em kriteerien täyttämistä.

Riittävä väestöpohja koulutuksen järjestämisen kriteerinä saattaa johtaa tilanteeseen, jolloin koulutuksen saavutettavuus vaikeutuu huomattavasti, välimatka kodin ja koulun välillä kasvaa ja liikenneyhteydet saattavat puuttua kokonaan.

Myös olemassa olevien koulukiinteistöjen koko rajoittaa oppilaitosverkon tiivistämistä. Esimerkiksi Naantalissa ja lähialueella mahdollinen yhdistäminen saattaisi jättää hyväkuntoisia tiloja tyhjilleen ja samaan aikaan toisaalla tuottaa tarvetta lisärakentamiseen.

Järjestämislupia myönnettäessä tulee kriteerien tarkastelussa aidosti ottaa huomioon kuntien paikallinen tahtotila sekä toimiva, alueellinen työnjako koulutuksen järjestämisessä. Muiden kriteerien täytyessä lukion koko tai alueen väestömäärä eivät voi olla ratkaisevina tekijöinä järjestämisluvan myöntämisessä.

KOULUTUSLAUTAKUNTA:

Sivistystoimenjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus § 445

KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus lausuu lukiolain muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä seuraavaa:

Uudistuksen tavoitteena on toisen asteen järjestämisverkon tiivistäminen ja koulutuksen ohjaaminen nykyistä selvästi suurempiin oppilaitoksiin. Pohjalla on vahva näkemys siitä, että suuri koulutuksen järjestäjä toimii taloudellisesti tehokkaammin ja kestävämmin ja myös opetuksen laadun kehittämistä perustellaan suuremmalla oppilaitoskoolla. Tämä perustelu ei pohjaudu tutkimukselliseen näyttöön eivätkä viime vuosien vertailut lukiokoulutuksen tuloksellisuudessa tai taloudellisessa tehokkuudessa myöskään tue päätelmää.

Kaupunginhallitus näkee, että esityksessä mainitut kriteerit, kuten riittävä opiskelijapohja ja opiskelijamäärän vakaus, taloudelliset edellytykset ja toiminnan turvaaminen muutosti-

lanteissa sekä opetuksen laatutekijät ovat hyviä ja asiallisia. Kaupunginhallitus ei kuitenkaan voi hyväksyä sitä, että esityksen perusteluissa toistamiseen korostettu opetuksen järjestäjän suuri koko ja yhtä kuntaa laajempi alue automaattisesti helpottaisivat em. kriteerien täyttämistä.

Riittävä väestöpohja koulutuksen järjestämisen kriteerinä saattaa johtaa tilanteeseen, jolloin koulutuksen saavutettavuus vaikeutuu huomattavasti, välimatka kodin ja koulun välillä kasvaa ja liikenneyhteydet saattavat puuttua kokonaan.

Naantalin kaupunki korostaa, että lukiolaisten koulumatkoihin käytettävää aikaa arvioitaessa on otettava huomioon myös saaristo-olosuhteet. Lukioverkon harventuminen saattaisi merkittävästi pidentää joidenkin oppilaiden koulumatkaa ja vaikeuttaa tai kokonaan estää oppilaan koulunkäynnin kotoa käsin.

Myös olemassa olevien koulukiinteistöjen koko rajoittaa oppilaitosverkon tiivistämistä. Esimerkiksi Naantalissa ja lähialueella mahdollinen yhdistäminen saattaisi jättää hyväkuntoisia tiloja tyhjilleen ja samaan aikaan toisaalla tuottaa tarvetta lisärakentamiseen.

Järjestämislupia myönnettäessä tuleekin kriteerien tarkastelussa aidosti ottaa huomioon kuntien paikallinen tahtotila sekä toimiva, alueellinen työnjako koulutuksen järjestämisessä. Muiden kriteerien täytyessä lukion koko tai alueen väestömäärä eivät voi olla ratkaisevina tekijöinä järjestämisluvan myöntämisessä.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa Naantalissa 12.11.2014

Toimistos sihteeri Merja Suvanto

Jakelu

Opetus- ja kulttuuriministeriö